

UZASADNIENIE wyroku z dnia 26 stycznia 2016 r.

Pozwem z dnia 27 maja 2015 roku powód T. K., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego S. U. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 16.916,03 zł złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 05 września 2014 r. do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwanym Umowę Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze składką regularną (...), potwierdzoną polisą o numerze (...). Przez czas trwania umowy, powód wpłacił ubezpieczycielowi z tytułu składek kwotę 47.332,50 zł, z rachunku zaś dokonano wypłat na kwotę 13.460,76 zł. Na dzień rozwiązania umowy tj. na dzień 7 listopada 2014 r. wartość rachunku powoda wynosiła 31.461,22 zł. Po rozwiązaniu umowy, S. U. Spółka Akcyjna z siedzibą w W. dokonała wypłaty na rzecz powoda tzw. „wartości wykupu” w kwocie 14.545,19 zł, pobierając opłatę likwidacyjną w kwocie 16.916,03 zł. Zasady wyliczania wartości wykupu oraz pobieranie opłaty likwidacyjnej w ocenie powoda, zostały skonstruowane w sposób uniemożliwiający konsumentowi ocenę ryzyka i wysokości zaciągniętego zobowiązania. Zapisy dotyczące pobierania opłaty likwidacyjnej nie były indywidualnie uzgadniane z powodem, jak również są sprzeczne z dobrymi obyczajami, a także w sposób rażąco naruszają interesy konsumenta.

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 października 2015 r. (data stempla pocztowego) strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Strona pozwana wskazała, iż Wartość Wykupu stanowi świadczenie główne stron, które zostało określone w sposób jednoznaczny, zatem nie podlega kontroli pod kątem abuzywności. Na okoliczność tego ubezpieczyciel przytoczył szeroką argumentację, wskazując między innymi, iż Wartość wykupu stanowi jedyne świadczenie wymienione wprost w umowie ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Jednocześnie pozwany wskazał, że powód zawierając przedmiotową umowę miał wiedzę na temat warunków ubezpieczenia, w tym w szczególności na temat opłat pobieranych przez pozwanego oraz sposobu obliczania wartości wykupu. S. U. Spółka Akcyjna z siedzibą w W. podniosła, iż nawet jeśli uznać, iż wartość wykupu nie jest świadczeniem głównym stron umowy, zostało ono sformułowane w postanowieniach OWU w sposób jednoznaczny. W ocenie pozwanego, postanowienia OWU dotyczące wartości wykupu nie stanowią niedozwolonych postanowień umownych, bowiem nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz nie naruszają interesów konsumenta w sposób rażąco – mechanizm obliczania świadczenia głównego ma swoje uzasadnienie w strukturze kosztów ponoszonych przez pozwanego w związku z zawartą umową ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. K. zawarł z pozwanym Umowę Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym, potwierdzoną polisą nr (...), której integralną część stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze Składką Regularną (...) o indeksie (...) wraz z załącznikiem nr 1. Powód zobowiązał się do uiszczania składki regularnej w kwocie 500 zł miesięcznie. Umowa została zawarta na okres 30 lat. Przedmiotowa umowa uległa rozwiązaniu w dniu 7 listopada 2014 r. w związku ze złożeniem przez T. K. wniosku o wypłatę wartości wykupu.

(OWU wraz z załącznikiem nr 1 – k. 228-231 v., wniosek – k. 38-40, 216-217 v., polisa – k. 37, 234; pismo z dnia 27 listopada 2014 r. – k. 44, rozliczenie z tytułu umowy – k. 45, okoliczności bezsporne).

Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 6 OWU umowa ulegała rozwiązaniu wskutek wypłaty Wartości Wykupu – z dniem złożenia wniosku o wypłatę Wartości Wykupu. Stosownie do treści § 25 ust. 1 OWU Ubezpieczający od drugiej Rocznicy Polisy ma prawo wystąpić o wypłatę Wartości Wykupu, pod warunkiem że opłacił wszystkie Składki Regularne w należnej wysokości, wymagane do dnia złożenia wniosku wskazanego w ust. 2 pkt 1. Złożenie wniosku o wypłatę Wartości Wykupu skutkuje rozwiązaniem umowy z dniem złożenia wniosku. Zapis § 25 ust. 3 stanowi zaś, iż wysokość kwoty do wypłaty powstałej w wyniku naliczenia Wartości Wykupu, jest równa Wartości Polisy obliczonej według Cen Jednostek

Funduszy z najbliższego Dnia Wyceny danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, następującego najpóźniej po drugim dniu roboczym od dnia rozwiązania Umowy, pomniejszonej o opłatę likwidacyjną, pobraną od wartości tej części środków wypłacanych z Jednostek Rachunku Jednostek Funduszy zakupionych z opłaconej Składki Regularnej, należnej w okresie pierwszych pięciu Lat Polisy, po uwzględnieniu umorzeń Jednostek Funduszy, z zastrzeżeniem ust. 4. Według § 2 ust. 30 OWU Wartość Wykupu to Wartość Polisy pomniejszona o opłatę likwidacyjną zgodnie z § 25.

Ust. 5 powołanego § 25 stanowił nadto, że stawka opłaty likwidacyjnej, wskazana jest w Załączniku nr 1 do OWU. Ust. 10 Załącznika nr 1 do OWU wskazywał zaś, iż stawka opłaty likwidacyjnej wynosi w pierwszych dwóch Latach Polisy- 100 %, a od trzeciego Roku Polisy: $100\% - (96,7\%)^{(K-T)}$, gdzie T- mniejsza z dwóch wartości: a) liczba pełnych Lat Polisy, za które została zapłacona Składka Regularna, b) liczba pełnych Lat Polisy licząc od dnia zawarcia umowy do dnia wystąpienia o wypłatę Wartości Wykupu; K- Okres Ubezpieczenia.

Z kolei § 26 OWU wynikało, że z tytułu zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczyciel pobiera następujące opłaty: opłatę wstępną, opłatę za udzielanie tymczasowej ochrony ubezpieczeniowej, opłatę za ryzyko, opłatę administracyjną, opłatę za zarządzanie aktywami Rachunku Jednostek Funduszy, opłatę za zarządzanie aktywami Portfeli Modelowych, opłatę za konwersję, opłatę likwidacyjną.

(okoliczność bezsporna; OWU z załącznikiem nr 1 k. 228-231 v.)

Pozwany rozliczył polisę nr (...), wskazując, iż na dzień rozwiązania umowy tj. na dzień 07 listopada 2014 r. wartość umowy wynosiła 31.461,22 złotych, zaś wartość wykupu 14.545,19 złotych. Natomiast opłata likwidacyjna stanowiła kwotę 16.916,03 zł. Suma wpłaconych składek wynosiła zaś 47.332,50 zł, zaś suma wypłat z rachunku wyniosła 13.460,76 zł. Powód przy podpisaniu umowy nie został wyczerpująco poinformowany o kosztach jakie zobowiązany będzie ponieść w przypadku rozwiązania umowy. Produkt ubezpieczeniowy jest zaś tak konstruowany, aby doprowadzić do równowagi pomiędzy przychodami oraz kosztami ponoszonymi przez ubezpieczyciela.

(rozliczenie z tytułu umowy – k. 45, zeznania powoda – k. 274 v. – 275, zeznania świadka A. K. (1) – k. 274 v.)

Pismem 21 sierpnia 2014 r. powód wystosował do pozwanego wezwanie do zwrotu pełnej wartości rachunku z polisy nr (...) oraz wnioszek o wydanie dokumentów umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ww. polisy. Pozwany nie zastosował się do powyższego wezwania.

(wniosek o wypłatę całości środków – k. 41, wniosek o wydanie dokumentów – k. 212, okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów, które Sąd w całości uznał za wiarygodne, gdyż ich rzetelność i prawdziwość nie była przez strony kwestionowana. Sąd ustalił stan faktyczny także na podstawie zeznania świadka A. K. (2) oraz zeznań powoda, które były spójne logiczne oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd oddalił wniosek dowodowy złożony przez pełnomocnika pozwanego w odpowiedzi na pozew o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego aktuarusza. Sąd uznał, że okoliczności, na które dowód miałyby zostać przeprowadzony są nieistotne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną między stronami był fakt zawarcia i rozwiązania łączącej strony umowy ubezpieczenia na życie, jak również fakt pobrania przez pozwanego opłaty likwidacyjnej. Istota sporu sprowadzała się natomiast do zasadności pobrania przez pozwanego powyższej opłaty.

Na wstępie należy wskazać, że analizowana w niniejszej sprawie umowa jest umową mieszaną, z elementami klasycznego modelu umowy ubezpieczenia na życie i postanowieniami charakterystycznymi dla umów, których

celem jest inwestowanie kapitału. Nie ulega wątpliwości, że dominuje w niej aspekt kapitałowy polegający na alokowaniu składek wpłacanych przez ubezpieczonego na ubezpieczeniowe fundusze. Celem umowy było więc istnienie długotrwałego i stabilnego stosunku prawnego łączącego strony w celu zgromadzenia jak najwyższego kapitału i wygenerowanie możliwie najlepszego wyniku ekonomicznego, co zapewniało również wymierne korzyści ubezpieczycielowi, który w związku z tym pozostawał zainteresowany jak najdłuższym uiszczaniem przez ubezpieczonego składek w celu ich dalszego inwestowania.

Integralną częścią wskazanej umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze Składką Regularną M. Spektrum - wzorzec umowny ustalony przez ubezpieczyciela, który w świetle brzmienia art. 384 § 1 k.c. winien być doręczony powodowi przed zawarciem umowy, by go wiązał.

W niniejszej sprawie okoliczność ta była bezsporna, poza tym powód potwierdził otrzymanie OWU na wniośku o zawarcie umowy (k. 217).

Bezspornym było również to, że w dniu 7 listopada 2014 roku, a zatem w ósmym roku trwania polisy, doszło do rozwiązania umowy łączącej powoda z pozwanym. Wówczas jak wynikało z ust. 3 § 25 OWU pozwany był zobowiązany do wypłacenia Wartości Wykupu również Wartości Polisy pomniejszonej o opłatę likwidacyjną, której wysokość została określona w załączniku nr 1 do OWU.

W niniejszej sprawie ubezpieczyciel dokonał wypłaty wartości wykupu w kwocie 14.545,19 zł, pobierając przy tym opłatę w wysokości 16.916,03 zł.

Dokonując wykładni powyższych postanowień OWU Sąd miał na względzie brzmienie art. 385¹ k.c. stanowiącego, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które nie zostały z nim indywidualnie uzgodnione nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to jedynie postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Ustalenie bowiem, że poszczególne postanowienia OWU są postanowieniami niedozwolonymi, ma znaczenie ze względu na skutki prawne jakie rodzi uznanie postanowienia umowy za abuzywne. Wówczas, zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c., zamieszczona w umowie klauzula abuzywna, nie wiąże konsumenta, a strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Z przytoczonego przepisu 385¹ k.c. wynika zatem, że możliwość uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z umowy zależy od spełnienia następujących przesłanek: postanowienie nie zostało uzgodnione indywidualnie, kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, naruszając interesy konsumenta, nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia. Powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

W okolicznościach niniejszej sprawy bezspornym było, iż przedmiotowa umowa ubezpieczenia została zawarta przez przedsiębiorcę (pозwanego) z konsumentem (powodem) oraz że kwestionowane postanowienia nie zostały z powodem uzgodnione indywidualnie. Zostały one bowiem zawarte we wzorcu umownym jakim były Ogólne Warunki Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczającym Funduszem Kapitałowymi ze Składką Regularną M. Spektrum.

W konsekwencji, ponieważ postanowienia umowne będące przedmiotem analizy na gruncie rozpoznawanej sprawy stanowią postanowienia wzorca umownego, to obejmuje je domniemanie, iż nie zostały uzgodnione indywidualnie, którego to domniemania pozwany nie wzruszył.

Kwestią sporną stanowiło w pierwszej kolejności to, czy określona w powołanych postanowieniach Wartość Wykupu stanowiła główne świadczenie stron.

Sąd nie podzielił w tym względzie stanowiska pozwanego.

W ocenie Sądu w omawianym przypadku nie budzi wątpliwości, że wypłacona powodowi Wartość Wykupu nie stanowi świadczenia głównego. Wprawdzie ustawodawca nie określił, co należy rozumieć przez sformułowanie główne świadczenia stron, ale należy przyjąć, że są to takie elementy konstrukcyjne umowy, bez których uzgodnienia nie doszłoby do jej zawarcia. Na podstawie natomiast umowy łączącej strony powód zobowiązał się terminowo opłacać składki w wysokości 300 zł miesięcznie, a pozwany zobowiązał się wypłacić świadczenie w przypadku zajścia zdarzenia przewidzianego w umowie zgodnie z § 4 i § 5 OWU.

Przyjęcie, że w niniejszej sprawie Wartość Wykupu stanowiłaby główne świadczenie stron oznaczałoby, że celem umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym byłoby to, aby konsument mógł ją rozwiązać przed terminem i skorzystać z wypłaty Wartości Wykupu, czyli wypłaty wartości polisy po jej obciążeniu opłatą likwidacyjną. Takie podejście jest irracjonalne, gdyż konsument w momencie zawierania umowy na czas określony, umowy długoterminowej, nie ma na celu jej wcześniejszego rozwiązania. Taki zamiar pojawia się dopiero w późniejszym etapie wykonania umowy, np. w momencie, w którym zgromadzony kapitał nie przynosi zysku, a bieżące opłaty pobierane przez ubezpieczyciela powodują dodatkowe straty. Do wypłaty Wartości Wykupu i pobrania opłaty likwidacyjnej dochodzi dopiero po rozwiązaniu umowy poza zakresem głównych świadczeń stron.

Mając zatem na uwadze powyższe, kwestionowane postanowienia podlegały kontroli pod kątem ich abuzywności.

Na marginesie można tylko dostrzec, że nawet jeśli przyjąć, iż Wartość Wykupu stanowi główne świadczenie stron, to postanowienie umowne je kształtujące musiałyby być sformułowane w sposób jednoznaczny, by nie podlegać tej kontroli. Trudno natomiast uznać, że definicja Wartości Wykupu zawarta w § 2 ust. 30 odwołująca się do definicji Wartości Polisy (zdefiniowanej z kolei w ust. 28, która odwołuje się do pojęć z ust. 2, ust. 7, ust. 13, ust. 14) oraz pomniejszona o opłatę likwidacyjną zgodnie z zasadami z § 25 OWU i w oparciu o wzór zawarty w załączniku nr 1 jest zdefiniowana w sposób jednoznaczny i nieskomplikowany.

Zdaniem Sądu § 25 OWU który stanowił, że wysokość kwoty do wypłaty, powstałej w wyniku naliczenia Wartości Wykupu, określonej jako Wartość Polisy pomniejszona o opłatę likwidacyjną, w połączeniu z ust. 10 załącznika nr 1, z którego wynikała stawka opłaty likwidacyjnej kształtuje obowiązki powoda w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Interes konsumenta należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, ale też każdy inny nawet niewymierny interes. Natomiast ocena zachowań w świetle dobrych obyczajów następuje najczęściej poprzez odwołanie się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerowość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Zatem postanowienia umów, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta, nie pozwalając na realizację tych wartości uznawane są za sprzeczne z dobrymi obyczajami. Tak również kwalifikowane są wszelkie postanowienia, które zmierzają do naruszenia równorzędności stron stosunku, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między partnerami umowy. Brak równowagi kontraktowej jest bowiem jednym z podstawowych przejawów naruszenia dobrych obyczajów.

W świetle powyższego Sąd uznał przedmiotowe postanowienia za niezgodne z dobrymi obyczajami, gdyż naruszały one zasadę lojalności przedsiębiorcy wobec konsumenta wymagającą konstruowania jasnych i przejrzystych postanowień umownych bez zatajania okoliczności wpływających na prawną i ekonomiczną sytuację klienta przy zawieraniu umowy. Wskazane postanowienia umowne prowadzą również do zachwiania równowagi kontraktowej stron poprzez nierówne rozłożenie obowiązków, obciążając powoda opłatą likwidacyjną. Wskazać w tym miejscu należy, że ani umowa, ani OWU nie wskazują, jaki jest charakter tej opłaty, za jakie czynności jest pobierana, od czego zależy jej wysokość, poza tym, że jak wynika z Załącznika nr 1 jej wysokość podlega wyliczeniu w oparciu o wzór matematyczny uwzględniający czas trwania umowy. Tymczasem aspekt informacyjny ma doniosłe znaczenie. Wyjaśnienie w postanowieniach ogólnych warunków umów mechanizmu wyliczania tej opłaty pozwoliłoby realnie ocenić wszystkie aspekty proponowanej przez pośrednika umowy ubezpieczenia i ocenić, czy zawarcie umowy jest rzeczywiście korzystne dla powoda z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, które mogą nastąpić w przyszłości i skłonić do ewentualnego wcześniejszego rozwiązania tej umowy.

Nie sposób podzielić poglądu pozwanego, że pobranie opłaty likwidacyjnej miało pełnić rolę kompensacyjną i jest usprawiedliwione ponoszeniem przez Towarzystwo Ubezpieczeniowe znacznych kosztów zawarcia umowy, w tym wysokiej prowizji wypłacanej agentowi.

Należy bowiem po pierwsze wskazać na brzmienie § 26 OWU, z którego wynika, że pozwany pobiera w trakcie trwania umowy opłaty o różnym charakterze, które mają za zadanie rekompensować koszty dystrybucji danej umowy. Pozwany pobiera bowiem opłatę wstępną, za udzielenie tymczasowej ochrony ubezpieczeniowej, za ryzyko, administracyjną, za zarządzanie aktywami rachunku jednostek funduszy, za zarządzanie aktywami portfeli modelowych, oraz za konwersję. Analiza postanowień OWU prowadzi do wniosku, że zarówno mechanizm ustalania wysokości tych opłat, jak i sposób wypłacania prowizji agentowi zależy wyłącznie od pozwanego, a klient nie ma żadnego wpływu na powyższe kwestie, pomimo że mają one decydujący wpływ na jego interesy majątkowe w razie wypowiedzenia umowy.

Po drugie należy zwrócić uwagę, że pozwany wskazuje, iż poniósł wysokie koszty akwizycji. Są to natomiast koszty, jakie pozwany poniósł w związku z tym, że powód dał się przekonać do oferowanego produktu. Koszty te więc nie są w istocie kosztami wykonania umowy i świadczonej usługi, lecz kosztami poniesionym przez pozwanego, by przekonać powoda do zawarcia umowy. Tak więc nie jest to koszt związany ani z ryzykiem ubezpieczeniowym, ani z zarządzaniem jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych co stanowi świadczenie pozwanego, lecz koszt prowadzący do zawarcia umowy. Poza tym tak wysoki koszt akwizycji może świadczyć albo o tym, że pozwany w ogóle nie racjonalizuje swoich wydatków związanych z zawarciem umowy, oferując tak wysokie wynagrodzenia agentom, uznając iż ostatecznie koszt ten obciążą ubezpieczonego bądź też wysokość wynagrodzenia agentów jest jednak ściśle powiązana z rzeczywistym czasem trwania umowy i agent w wypadku wcześniejszego jej rozwiązania obowiązany jest zwrócić ubezpieczycielowi część wypłaconego wynagrodzenia. W obu sytuacjach, w ocenie Sądu, nie ma podstawy, by takimi kosztami był obciążony ubezpieczony.

Pozwany podnosił również, że koszty ponoszone przez pozwanego w związku z zawarciem przedmiotowej umowy i jej obsługą, w przeważającej części ponoszone są na początku obowiązywania umowy i w momencie rozwiązania umowy na początku jej trwania muszą zostać pokryte ze środków do tej pory zgromadzonych przez klienta. W konsekwencji wypłacenie całej kwoty żądanej przez powoda spowodowałoby stratę po stronie pozwanego.

Sąd, dokonując zatem kontroli incydentalnej, uwzględniając wszelkie okoliczności niniejszej sprawy nie miał wątpliwości, że zakwestionowane postanowienia umowne określające wysokość opłaty likwidacyjnej i potrącania jej z wartości wykupu polisy przy jej wypłacie stanowią klauzule abuzywne. W konsekwencji postanowienia takie nie wiążą w obliczu ważnej i obowiązującej pozostałej części umowy.

W związku zatem z uznaniem wskazanych postanowień za abuzywne wypłacie winna podlegać wartość polisy bez pomniejszenia jej o opłatę likwidacyjną. W niniejszej sprawie wartość polisy wynosiła 31.461,22 zł, a opłata likwidacyjna stanowiła kwotę 16.916,03 zł, o którą pomniejszono Wartość Wykupu wypłaconą powodowi.

W związku z tym należało kwotę 16.916,03 zł zasądzić od pozwanego na rzecz powoda, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

Sąd zasądził odsetki ustawowe od powyższej kwoty od dnia 7 listopada 2014 r. tj. od dnia rozwiązania umowy – bowiem pozwany już w tej dacie zobowiązany był do wypłacenia na rzecz powoda świadczenia w pełnej wysokości. W pozostałym zakresie roszczenie o odsetki podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.263 zł, na którą złożyły się: opłata od pozwu kwocie 846 zł, 2.400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powódki będącego radcą prawnym, ustalone na podstawie § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490) oraz 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze wszystkie opisane powyżej okoliczności, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSR Krystyna Dąbrowska

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego, bez pouczenia.

SSR Krystyna Dąbrowska